

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD)
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 19/585-2
Saksbehandler: Aina Blix Bjelde
Dato: 21.10.2019

Høringsvar Høring - endringer i forskrift om Nasjonalt vaksinasjonsregister og forskrift om Meldingssystemet for smittsomme sykdommer mv

Direktoratet for e-helse takker for forlenget frist til å avgi høringssvar til Høring - endringer i forskrift om Nasjonalt vaksinasjonsregister og forskrift om Meldingssystemet for smittsomme sykdommer mv.

Direktoratet ønsker å kommentere de foreslåtte endringene i forskrift om innsamling og behandling av helseopplysninger i Nasjonalt vaksinasjonsregister (SYSVAK-registerforskriften). Direktoratet for e-helse utvikler og forvalter Nasjonal kjernejournal (kjernejournal) og mottar en rekke henvendelser fra leger og annet helsepersonell som etterlyser en enkel tilgang til pasientens vaksinasjonsstatus i kjernejournal.

Eksempel på henvendelse

Jeg benytter regelmessig Kjernejournal når vi vurderer og setter opp pasienter til time/operativt inngrep og finner dette svært nyttig og bra - det sparer oss ofte for ekstra konsultasjoner/telefoner/brev etc. Jeg har opp gjennom årene arbeidet mye med bl.a. HPV-vaksinering og savner veldig muligheten til å slå opp hvilke vaksiner en pasient har fått samt tidspunkt for når disse er gitt. Jeg må svært ofte be pasientene selv logge inn med BankId e.l. og slå opp på www.helsenorge.no under «Mine vaksiner» for å kunne gi riktige råd og svar om vaksinering. Så vidt jeg vet har ikke jeg som helseaktør anledning til å logge inn på FHI/SYSVAK for å sjekke en pasient`s vaksinestatus – dessuten hadde det vært atskillig mer hensiktsmessig å ha dette tilgjengelig via Kjernejournal / «på ett sted.»

Opplysning om en pasients gjennomførte vaksinasjoner er ofte viktig informasjon i en behandlingssituasjon. Det kan eksempelvis være en skade som man vurderer trenger forebyggende tetanus-vaksinering (stivkrampe), men hvor behovet avhenger av tid siden siste vaksinering. Pasientene husker sjelden dato for siste vaksinering. Det kan være utredning av sykdomstilfeller hvor sannsynlighet for diagnosen er avhengig av pasientens vaksinasjonsstatus, det kan være vurdering av individuell smitterisiko ved utbrudd av smittsomme sykdommer med mer. Helsepersonell har i dag begrenset tilgang til opplysningene i SYSVAK. Det er få

Direktoratet for e-helse

E-helse Seksjon produkt og veikart
Aina Blix Bjelde, tlf.:

Postboks 221 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Verkstedveien 1 • Tlf.: 21 49 50 70
Org.nr.: 915 933 149 • postmottak@ehelse.no • www.ehelse.no

journalssystemer som har tilgjengeliggjort forespørsel til SYSVAK. Helsepersonell etterlyser rask og enkel tilgang til disse opplysningene via oppslag i kjernejournal.

Direktoratet for e-helse har tidligere vurdert om kjernejournal burde inneholde opplysning om pasientens gjennomførte vaksinasjoner. Frem til i dag har direktoratets oppfatning vært at datakvaliteten og kompletthetsgrad av registreringer i SYSVAK ikke har vært god nok. Men med de foreslåtte endringene i forskriften vil det etter vår vurdering innebære at man får økt kvalitet på dataene i SYSVAK samt at registeret i større grad vil bli et nyttig verktøy i den kliniske behandlingshverdagen. Direktoratet ønsker derfor at helsepersonell med tjenstlig behov kan få tilgang til opplysning om pasientens gjennomførte vaksinasjoner i kjernejournal.

Om personvern konsekvenser av foreslåtte endringer

Departementet foreslår at opplysningene skal sendes til SYSVAK uten samtykke eller reservasjonsrett. Direktoratet for e-helse ser at dette er en utfordring for personvernet, men støtter samtidig forslaget til endringer da vi ser dette som et viktig virkemiddel for å bedre datakvaliteten og komplettheten av dataene.

Direktoratet er av den oppfatning at mangel på samtykkekrav og reservasjonsrett er lettere å akseptere dersom man tilgjengeliggjør opplysningene i en løsning som ivaretar personvernet og som sikrer tilgjengeliggjøring av opplysningene på en god nok måte.

Kjernejournal har allerede en rekke innebygde personvernmekanismer og mottok Datatilsynets pris for innebygd personvern i 2017. I kjernejournal kan pasientene enkelt begrense helsepersonellens tilgang til egne opplysninger ved å sperre hele eller deler av kjernejournalen. Slike sperrer kan kun forbigås ved at helsepersonellet erklærer at samtykke fra pasienten er innhentet eller at opplysningene var nødvendige i akutsituasjon. I tillegg til at Kjernejournal logger helsepersonellens oppslag, logges samtykkegrunnlaget. Loggen (logg over bruk) er tilgjengelig for pasienten på helsenorge.no. For å ha full kontroll over helsepersonellens oppslag i kjernejournal kan innbygger be om daglig varsling på e-post. Dersom opplysning om pasientens gjennomførte vaksinasjoner gjøres tilgjengelig for helsepersonell i kjernejournal vil allerede eksisterendepersonvernmekanismer også være gjeldende for disse opplysningene. I tillegg vil pasienten få en tilfredsstillende kontroll på opplysninger om gjennomførte vaksinasjoner dersom disse opplysningene blir tilgjengelige i kjernejournal. Ved at opplysninger om pasientens gjennomførte vaksinasjoner tilgjengeliggjøres i kjernejournal vil man oppnå begge hensikter: Datagrunnlaget i SYSVAK blir komplett og alle anonymiserte rapporter vil få en mye bedre kvalitet samtidig som personvernet ved bruk av personidentitetsbare opplysninger i registeret vil bli ivare tatt via de innebygde personvernmekanismene i kjernejournal.

På bakgrunn av dette mener Direktoratet for e-helse at departementet bør vurdere hvorvidt opplysninger om pasientens gjennomførte vaksinasjoner registrert i SYSVAK bør kunne framvises i kjernejournal. Dette vil i så fall medføre behov for endringer i kjernejournalforskriften samt i SYSVAK-registerforskriften.

Vennlig hilsen

Bodil Rabben e.f.

divisjonsdirektør

Aina Blix Bjelde
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk